विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 04/അധ്യായഃ 13

< ദേവീഭാഗവതപുരാണമ് | സ്കന്ധഃ 04

ശുക്രരൂപേണ ഗുരുണാ ദൈത്യവഞ്ചനാവർണനമ്

രാജോവാച

കിം കൃതം ഗുരുണാ പശ്ചാദ്ഭൃഗുരൂപേണ വർതതാ .

ഛലേനൈവ ഹി ദൈത്യാനാം പൗരോഹിത്യേന ധീമതാ .. 1 ..

ഗുരുഃ സുരാണാമനിശം സർവവിദ്യാനിധിസ്തഥാ .

സുതോഽങ്ഗിരസ ഏവാസൗ സ കഥം ഛലകൃന്മുനിഃ .. 2 ..

ധർമശാസ്ത്രേഷു സർവേഷു സത്യം ധർമസ്യ കാരണമ് .

കഥിതം മുനിഭിര്യേന പരമാത്മാപി ലഭ്യതേ .. 3 ..

വാചസ്പതിസ്തഥാ മിഥ്യാവക്താ ചേദ്ദാനവാൻപ്രതി .

കഃ സത്യവക്താ സംസാരേ ഭവിഷ്യതി ഗൃഹാശ്രമീ .. 4 ..

ആഹാരാദധികം ഭോജ്യം ബ്രഹ്മാണ്ഡവിഭവേഽപി ന .

തദർഥം മുനയോ മിഥ്യാ പ്രവർതന്തേ കഥം മുനേ .. 5 ..

ശബ്ദപ്രമാണമുച്ഛേദം ശിഷ്ടാഭാവേ ഗതം ന കിമ് .

ഛലകർമപ്രവൃത്തേ വാവിഗീതത്വം ഗുരൗ കഥമ് .. 6 ..

ദേവാഃ സത്ത്വസമുദ്ഭൂതാ രാജസാ മാനവാഃ സ്മൃതാഃ .

തിര്യഞ്ചസ്താമസാഃ പ്രോക്താ ഉത്പത്തൗ മുനിഭിഃ കില .. 7 ..

അമരാണാം ഗുരുഃ സാക്ഷാന്മിഥ്യാവാദീ സ്വയം യദി .

തദാ കഃ സത്യവക്താ സ്യാദ്രാജസസ്താമസഃ പുനഃ .. 8 ..

ക്വ സ്ഥിതിസ്തസ്യ ധർമസ്യ സന്ദേഹോഽയം മമാത്മനഃ .

കാ ഗതിഃ സർവജന്തൂനാം മിഥ്യാഭൂതേ ജഗത്ത്രയേ .. 9 ..

ഹരിർബ്രഹ്മാ ശചീകാന്തസ്തഥാന്യേ സുരസത്തമാഃ .

സർവേ ഛലവിധൗ ദക്ഷാ മനുഷ്യാണാഞ്ച കാ കഥാ .. 10 ..

കാമക്രോധാഭിസന്തപ്താ ലോഭോപഹതചേതസഃ .

ഛലേ ദക്ഷാഃ സുരാഃ സർവേ മുനയശ്ച തപോധനാഃ .. 11 ..

വസിഷ്ഠോ വാമദേവശ്ച വിശ്വാമിത്രോ ഗുരുസ്തഥാ .

ഏതേ പാപരതാഃ കാത്ര ഗതിർധർമസ്യ മാനദ .. 12 ..

ഇന്ദ്രോഽഗ്നിശ്ചന്ദ്രമാ വേധാഃ പരദാരാഭിലമ്പടാഃ .

ആര്യത്വം ഭുവനേഷ്വേഷു സ്ഥിതം കുത്ര മുനേ വദ .. 13 ..

വചനം കസ്യ മന്തവ്യമുപദേശധിയാനഘ .

സർവേ ലോഭാഭിഭൂതാസ്തേ ദേവാശ്ച മുനയസ്തദാ .. 14 ..

വ്യാസ ഉവാച

കിം വിഷ്ണുഃ കിം ശിവോ ബ്രഹ്മാ മഘവാ കിം ബൃഹസ്പതിഃ .

ദേഹവാൻ പ്രഭവത്യേവ വികാരൈഃ സംയുതസ്തദാ .. 15 ..

രാഗീ വിഷ്ണുഃ ശിവോ രാഗീ ബ്രഹ്മാപി രാഗസംയുതഃ .

(രാഗവാൻകിമകൃത്യം വൈ ന കരോതി നരാധിപ) ..

രാഗവാനപി ചാതുര്യാദ്വിദേഹ ഇവ ലക്ഷ്യതേ .. 16 ..

സമ്പ്രാപ്തേ സംകടേ സോഽപി ഗുണൈഃ സമ്ബാധ്യതേ കില .

കാരണാദ്രഹിതം കാര്യം കഥം ഭവിതുമർഹതി .. 17 ..

ബ്രഹ്മാദീനാം ച സർവേഷാം ഗുണാ ഏവ ഹി കാരണമ് .

പഞ്ചവിംശത്സമുദ്ഭൂതാ ദേഹാസ്തേഷാം ന ചാന്യഥാ .. 18 ..

കാലേ മരണധർമാസ്തേ സന്ദേഹഃ കോഽത്ര തേ നൃപ .

പരോപദേശേ വിസ്പഷ്ടം ശിഷ്ടാഃ സർവേ ഭവന്തി ച .. 19 ..

വിപ്ലുതിർഹ്യവിശേഷേണ സ്വകാര്യേ സമുപസ്ഥിതേ .

കാമഃ ക്രോധസ്തഥാ ലോഭദ്രോഹാഹങ്കാരമത്സരാഃ .. 20 ..

ദേഹവാൻകഃ പരിത്യക്തുമീശോ ഭവതി താൻപുനഃ .

സംസാരോഽയം മഹാരാജ സദൈവൈവംവിധഃ സ്മൃതഃ .. 21 ..

നാന്യഥാ പ്രഭവത്യേവ ശുഭാശുഭമയഃ കില .

കദാചിദ്ഭഗവാന്വിഷ്ണുസ്തപശ്ചരതി ദാരുണമ് .. 22 ..

കദാചിദ്വിവിധാന്യജ്ഞാന്വിതനോതി സുരാധിപഃ .

കദാചിത്തു രമാരങ്ഗരഞ്ജിതഃ പരമേശ്വരഃ .. 23 ..

രമതേ കില വൈകുണ്ഠേ തദ്വശസ്തരുണോ വിഭുഃ .

കദാചിദ്ദാനവൈഃ സാർധം യുദ്ധം പരമദാരുണമ് .. 24 ..

കരോതി കരുണാസിന്ധുസ്തദ്ബാണാപീഡിതോ ഭൃശമ് .

കദാചിജ്ജയമാപ്നോതി ദൈവാത്സോഽപി പരാജയമ് .. 25 ..

സുഖദുഃഖാഭിഭൂതോഽസൗ ഭവത്യേവ ന സംശയഃ .

ശേഷേ ശേതേ കദാചിദ്വൈ യോഗനിദ്രാസമാവൃതഃ .. 26 ..

കാലേ ജാഗർതി വിശ്വാത്മാ സ്വഭാവപ്രതിബോധിതഃ .

ശർവോ ബ്രഹ്മാ ഹരിശ്ചേതി ഇന്ദ്രാദ്യാ യേ സുരാസ്തഥാ .. 27 ..

മുനയശ്ച വിനിർമാണൈഃ സ്വായുഷോ വിചരന്തി ഹി .

നിശാവസാനേ സഞ്ജാതേ ജഗത്സ്ഥാവരജങ്ഗമമ് .. 28 ..

മ്രിയതേ നാത്ര സന്ദേഹോ നൃപ കിഞ്ചിത്കദാപി ച .

സ്വായുഷോഽന്തേ പദ്യജാദ്യാഃ ക്ഷയമൃച്ഛന്തി പാർഥിവ .. 29 ..

പ്രഭവന്തി പുനർവിഷ്ണുഹരശക്രാദയഃ സുരാഃ .

തസ്മാത്കാമാദികാൻഭാവാന്ദേഹവാൻപ്രതിപദ്യതേ .. 30 ..

നാത്ര തേ വിസ്മയഃ കാര്യഃ കദാചിദപി പാർഥിവ .

സംസാരോഽയം തു സന്ദിഗ്ധഃ കാമക്രോധാദിഭിർനൃപ .. 31 ..

ദുർലഭസ്തദ്വിനിർമുക്തഃ പുരുഷഃ പരമാർഥവിത് .

യോ ബിഭേതീഹ സംസാരേ സ ദാരാന്ന കരോത്യപി .. 32 ..

വിമുക്തഃ സർവസങ്ഗേഭ്യോ വിചരത്യവിശങ്കിതഃ .

തസ്മാദ്ബൃഹസ്പതേർഭാര്യാ ശശിനാ ലമ്ഭിതാ പുനഃ .. 33 ..

ഗുരുണാ ലമ്ഭിതാ ഭാര്യാ തഥാ ഭ്രാതുര്യവീയസഃ .

ഏവം സംസാരചക്രേഽസ്മിൻ രാഗലോഭാദിഭിർവൃതഃ .. 34 ..

ഗാർഹസ്ഥ്യഞ്ച സമാസ്ഥായ കഥം മുക്തോ ഭവേന്നരഃ .

തസ്മാത്സർവപ്രയത്നേന ഹിത്വാ സംസാരസാരതാമ് .. 35 ..

ആരാധയേന്മഹേശാനീം സച്ചിദാനന്ദരൂപിണീമ് .

തന്മായാഗുണതശ്ഛന്നം ജഗദേതച്ചരാചരമ് .. 36 ..

ഭ്രമത്യുന്മത്തവത്സർവം മദിരാമത്തവന്നൃപ .

തസ്യാ ആരാധനേനൈവ ഗുണാൻസർവാന്വിമൃദ്യ ച .. 37 ..

മുക്തിം ഭജേത മതിമാന്നാന്യഃ പന്ഥാസ്ത്വിതഃ പരഃ .

ആരാധിതാ മഹേശാനീ ന യാവത്കുരുതേ കൃപാമ് .. 38 ..

താവദ്ഭവേത്സുഖം കസ്മാത്കോഽന്യോഽസ്തി ദയയാ യുതഃ .

കരുണാസാഗരാമേതാം ഭജേത്തസ്മാദമായയാ .. 39 ..

യസ്യാസ്തു ഭജനേനൈവ ജീവന്മുക്തത്വമശ്നുതേ .

മാനുഷ്യം ദുർലഭം പ്രാപ്യ സേവിതാ ന മഹേശ്വരീ .. 40 ..

നിഃശ്രേണികാഗ്രാത്പതിതാ അധ ഇത്യേവ വിദ്മഹേ .

അഹങ്കാരാവൃതം വിശ്വം ഗുണത്രയസമന്വിതമ് .. 41 ..

അസത്യേനാപി സമ്ബദ്ധം മുച്യതേ കഥമന്യഥാ .

ഹിത്വാ സർവം തതഃ സർവേഃ സംസേവ്യാ ഭുവനേശ്വരീ .. 42 ..

രാജോവാച

കിം കൃതം ഗുരൂണാ തത്ര കാവ്യരൂപധരേണ ച .

കദാ ശുക്രഃ സമായാതസ്തന്മേ ബ്രൂഹി പിതാമഹ .. 43 ..

വ്യാസ ഉവാച

ശൃണു രാജൻ പ്രവക്ഷ്യാമി യത്കൃതം ഗുരുണാ തദാ .

കൃത്വാ കാവ്യസ്വരൂപഞ്ച പ്രച്ഛന്നേന മഹാത്മനാ .. 44 ..

ഗുരുണാ ബോധിതാ ദൈത്യാ മത്വാ കാവ്യം സ്വകം ഗുരുമ് .

വിശ്വാസം പരമം കൃത്വാ ബഭൂവുസ്തന്മയാസ്തദാ .. 45 ..

വിദ്യാർഥം ശരണം പ്രാപ്താ ഭൃഗും മത്വാതിമോഹിതാഃ .

ഗുരുണാ വിപ്രലബ്ധാസ്തേ ലോഭാത്കോ വാ ന മുഹ്യതി .. 46 ..

ദശവർഷാത്മകേ കാലേ സമ്പൂർണസമയേ തദാ .

ജയന്ത്യാ സഹ ക്രീഡിത്വാ കാവ്യോ യാജ്യാനചിന്തയത് .. 47 ..

ആശയാ മമ മാർഗം തേ പശ്യന്തഃ സംസ്ഥിതാഃ കില .

ഗത്വാ താന്വൈ പ്രപശ്യേഽഹം യാജ്യാനതിഭയാതുരാൻ .. 48 ..

മാ ദേവേഭ്യോ ഭയം തേഷാം മദ്ഭക്താനാം ഭവേദിതി .

സഞ്ചിന്ത്യ ബുദ്ധിമാസ്ഥായ ജയന്തീം പ്രത്യുവാച ഹ .. 49 ..

ദേവാനേവോപസംയാന്തി പുത്രാ മേ ചാരുലോചനേ .

സമയസ്ത്വേഽദ്യ സമ്പൂർണോ ജാതോഽയം ദശവാർഷികഃ .. 50 ..

തസ്മാദ് ഗച്ഛാമ്യഹം ദേവി ദ്രഷ്ടും യാജ്യാൻസുമധ്യമേ .

പുനരേവാഗമിഷ്യാമി തവാന്തികമനുദ്രുതഃ .. 51 ..

തഥേതി തമുവാചാഥ ജയന്തീ ധർമവിത്തമാ .

യഥേഷ്ടം ഗച്ഛ ധർമജ്ഞ ന തേ ധർമം വിലോപയേ .. 52 ..

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം കാവ്യോ ജഗാമ ത്വരിതസ്തതഃ .

അപശ്യദ്ദാനവാനാം ച പാർശ്വേ വാചസ്പതിം തദാ .. 53 ..

ഛദ്മരൂപധരം സൗമ്യം ബോധയന്തം ഛലേന താൻ .

ജൈനം ധർമം കൃതം സ്വേന യജ്ഞനിന്ദാപരം തഥാ .. 54 ..

ഭോ ദേവരിപവഃ സത്യം ബ്രവീമി ഭവതാം ഹിതമ് .

അഹിംസാ പരമോ ധർമോഽഹന്തവ്യാ ഹ്യാതതായിനഃ .. 55 ..

ദ്വിജൈർഭോഗരതൈർവേദേ ദർശിതം ഹിംസനം പശോഃ .

ജിഹ്വാസ്വാദപരൈഃ കാമമഹിംസൈവ പരാ മതാ .. 56 ..

ഏവംവിധാനി വാക്യാനി വേദശാസ്ത്രപരാണി ച .

ബ്രുവാണം ഗുരുമാകർണ്യ വിസ്മിതോഽസൗ ഭൃഗോഃ സുതഃ .. 57 ..

ചിന്തയാമാസ മനസാ മമ ദ്വേഷ്യോ ഗുരുഃ കില .

വഞ്ചിതാഃ കില ധൂർതേന യാജ്യാ മേ നാത്ര സംശയഃ .. 58 ..

ധിഗ്ലോഭം പാപബീജം വൈ നരകദ്വാരമൂർജിതമ് .

ഗുരുരപ്യനൃതം ബ്രൂതേ പ്രേരിതോ യേന പാപ്മനാ .. 59 ..

പ്രമാണം വചനം യസ്യ സോഽപി പാഖണ്ഡധാരകഃ .

ഗുരുഃ സുരാണാം സർവേഷാം ധർമശാസ്ത്രപ്രവർതകഃ .. 60 ..

കിം കിം ന ലഭതേ ലോഭാന്മലിനീകൃതമാനസഃ .

അന്യോഽപി ഗുരുരപ്യേവം ജാതഃ പാഖണ്ഡപണ്ഡിതഃ .. 61 ..

ശൈലൂഷചേഷ്ടിതം സർവം പരിഗൃഹ്യ ദ്വിജോത്തമഃ .

വഞ്ചയത്യതിസമ്മൂഢാന്ദൈത്യാന്യാജ്യാന്മമാപ്യസൗ .. 62 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം ചതുർഥസ്കന്ധേ ശുക്രരൂപേണ ഗുരുണാ ദൈത്യവഞ്ചനാവർണനം നാമ ത്രയോദശോഽധ്യായഃ .. 13 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_04/അധ്യായഃ_13&oldid=76338"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

▪